

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.registrator@regeringskansliet.se

Rapportering av Sjöfartsverkets klimatanpassningsarbete 2023

Sjöfartsverket rapporterar i följande skrivelse sitt arbete med klimatanpassning under 2023. Arbetet baseras på den klimat- och sårbarhetsanalys med tillhörande handlingsplan, vilka togs fram under 2019 utifrån Förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428).

Joel Smith
Tf. Generaldirektör

Sjöfartsverket

Rapport enligt Förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete

2023

Innehåll

1	Klimat- och sårbarhetsanalys	3
1.1	Finns en klimat- och sårbarhetsanalys som uppdaterats vid väsentliga förändringar i verksamheten och senast för fem år sedan?	3
1.2	Har ni identifierat bestämmelser i lagar och andra författningar som påverkar myndighetens arbete med klimatanpassning?	3
1.3	Vilken klimatinformation och/eller klimattjänst har använts i myndighetens arbete med klimat- och sårbarhetsanalysen?	3
1.4	Vilka klimatförändringar (klimatrelaterade faror) bedömer ni som mest allvarliga för er sektor/-er/?	3
2	Myndighetsmål för klimatanpassning	6
2.1	Finns myndighetsmål för myndighetens arbete med klimatanpassning som bidrar till att regeringens mål för klimatanpassning nås?	6
2.2	Vilka är myndighetsmålen?	6
3	Handlingsplan	8
3.1	Finns en handlingsplan som uppdaterats vid väsentliga förändringar i verksamheten och senast för fem år sedan?	8
3.2	Framgår resurser, tillvägagångssätt, tidsramar och ansvarsfördelning av handlingsplanen och finns en plan för uppföljning?	8
4	Anpassningsbehov inom ansvarsområdet och åtgärder	9
4.1	Vilka anpassningsbehov i samhället har myndigheten identifierat?	9
4.2	Vilka åtgärder är mest angelägna att arbeta med för er myndighet?	9
5	Övrigt	12
5.1	Har ni integrerat klimatanpassning i relevanta processer?	12
5.2	Hur har hänsyn till klimatanpassning tagits i myndighetens upphandlingar?	12
5.3	Har aktörer utanför myndigheten involverats i arbetet med klimatanpassning?	12
5.4	Vilka behov har ni identifierat för att klimatanpassningsarbetet i er sektor eller ert län ska förbättras?	12
5.5	Vilka behov har ni identifierat för att klimatanpassningsarbetet inom er myndighet ska förbättras? ...	12

1. Klimat- och sårbarhetsanalys

1.1. Finns en klimat- och sårbarhetsanalys som uppdaterats vid väsentliga förändringar i verksamheten och senast för fem år sedan?

Ja

Sjöfartsverkets klimat- och sårbarhetsanalys togs fram under 2019.

1.2. Har ni identifierat bestämmelser i lagar och andra författningar som påverkar myndighetens arbete med klimatanpassning?

Delvis

Sjöfartsverket har undersökt frågan, men i nuläget inte identifierat någon lagstiftning som påverkar myndighetens klimatanpassningsarbete.

1.3. Vilken klimatinformation och/eller klimattjänst har använts i myndighetens arbete med klimat- och sårbarhetsanalysen?

Sjöfartsverket har utifrån RCP 8.5 använt klimatinformation för att göra scenariot relevant för myndighetens verksamhet. Information har inhämtats från olika källor, framförallt SMHI. Exempelvis Klimatologi Nr 49, 2018 (SMHI).

1.4. Vilka klimatförändringar (klimatrelaterade faror) bedömer ni som mest allvarliga för er sektor/-er/?

Ange sektor/-er som är relevanta för myndighetens verksamhet

- Transport

Observerade klimatförändringar

Ange vilka klimatförändringar (klimatrelaterade faror) ni redan observerat eller upplevt för den valda sektorn.

Klimatrelaterade faror

- Annan

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn.

Gör en bedömning av de observerade klimatrelaterade farornas effekter på sektorn

Inte tillämpbar/relevant

Utveckla er bedömning genom att beskriva de observerade effekterna

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn.

Framtida klimatförändringar

Ange vilka klimatrelaterade faror ni bedömer kommer att vara relevanta för sektorn i ett framtida klimat.

Klimatrelaterade faror

- Annan

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn.

- Havsnivåhöjning
- Översvämning
- Ras, skred och lavin
- Havsisens utbredning

Gör en samlad bedömning av hur troligt det är att sektorn kommer att utsättas för effekter av klimatförändring i ett framtida klimat.

Inte tillämpbar/relevant

Utveckla er bedömning genom att beskriva de framtida effekterna på sektorn.

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn.

Gör en samlad bedömning av sektorns sårbarhet för klimatförändring

Inte tillämpbar/relevant

Utveckla er bedömning genom att beskriva sårbarheten, inklusive anpassningsförmåga för sektorn.

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn. En risk som framkommit i dialog med andra aktörer är dock höjd på kajer.

Gör en samlad bedömning av risken för framtida påverkan av klimatförändring på sektorn.

Inte tillämpbar/relevant

Utveckla er bedömning genom att beskriva risken för sektorn.

Sjöfartsverket genomför inte dessa analyser för sektorn.

2. Myndighetsmål för klimatanpassning

2.1. Finns myndighetsmål för myndighetens arbete med klimatanpassning som bidrar till att regeringens mål för klimatanpassning nås?

Ja

2.2. Vilka är myndighetsmålen?

Myndighetsmål

Det övergripande målet till 2027 för arbetet med klimatanpassning är att arbetet ska vara integrerat i hela Sjöfartsverket. Verket ska arbeta för att på ett tidigt stadie identifiera myndighetens klimat- och sårbarhetsrisker samt förebygga riskerna genom ett proaktivt arbetssätt.

Är myndighetsmålet mätbart?

Nej

Har målet följts upp?

Ja

Beskriv vad måluppföljningen visar. Har arbetet för att nå målet lett till minskade sårbarheter eller att möjligheter har tillvaratagits?

Målet följs upp genom aktiviteter inom respektive avdelning. Se beskrivning nedan.

Vilken/vilka klimatrelaterade faror som angavs i fråga 1.4 kopplar myndighetsmålet till?

- Havsisens utbredning
 - Ras, skred och lavin
 - Översvämning
 - Havsnivåhöjning
-
-

Myndighetsmål

Mål för respektive verksamhetsområde har tagits fram fram till år 2027 (se Sjöfartsverkets handlingsplan).

Är myndighetsmålet mätbart?

Ja

Beskriv hur måluppfyllelsen ska mätas

Aktiviteter som kan följas upp.

Har målet följts upp?

Ja

Beskriv vad måluppföljningen visar. Har arbetet för att nå målet lett till minskade sårbarheter eller att möjligheter har tillvaratagits?

Ungefär hälften av planerade aktiviteter 2023 har genomförts. De som ännu inte har hunnit genomföras till följd av resursbrist alternativt omstrukturering, kommer genomföras under 2024. En av alla aktiviteter som genomförs är identifiering av fasta sjösäkerhetsanordningar som ligger i riskzonen för havsnivåhöjningar (detta sker i samband med besiktning av fastigheterna och aktiviteten sträcker sig därför över flera år). Sjöfartsverkets arbete mot att uppnå målen inom klimatanpassning innebär än så länge framförallt identifiering av vilka sårbarheter som finns samt förebyggande åtgärder. Förebyggande åtgärder är exempelvis att vid upphandling av fyrkonstruktioner ta hänsyn till prognostiserade kommande vattenstånd utifrån ett internt framtaget material samt fyrens förväntade livslängd.

Vilken/vilka klimatrelaterade faror som angavs i fråga 1.4 kopplar myndighetsmålet till?

- Havsnivåhöjning
- Översvämning
- Ras, skred och lavin
- Havsisens utbredning

3. Handlingsplan

3.1. Finns en handlingsplan som uppdaterats vid väsentliga förändringar i verksamheten och senast för fem år sedan?

Ja

3.2. Framgår resurser, tillvägagångssätt, tidsramar och ansvarsfördelning av handlingsplanen och finns en plan för uppföljning?

- En plan för uppföljning av handlingsplanen har tagits fram
- Av handlingsplanen framgår ansvarsfördelning
- Av handlingsplanen framgår tidsramar
- Av handlingsplanen framgår resurser
- Av handlingsplanen framgår tillvägagångssätt

Samordning av arbetet sker via Miljö- och hållbarhetsenheten. Ansvar för respektive aktivitet ligger på berörd enhet eller verksamhet. Inga specifika resurser finns utpekade för genomförandet inom ansvarig enhet eller verksamhet, men kontaktperson eller ansvarig roll inom respektive enhet eller verksamhet finns. Aktiviteter planeras av respektive enhet eller verksamhet i samråd med Miljö- och hållbarhetsenheten. Verksamheten ansvarar för genomförandet av aktiviteterna.

4. Anpassningsbehov inom ansvarsområdet och åtgärder

4.1. Vilka anpassningsbehov i samhället har myndigheten identifierat?

Anpassningsbehov

Sjöfartsverkets anpassningsåtgärder syftar till att ta fram verktyg och arbetsprocesser för att i det dagliga arbetet löpande kunna identifiera klimatanpassningsbehov och åtgärder.

Vilken/vilka klimatrelaterade faror som angavs i fråga 1.4 rör anpassningsbehovet?

- Havsens utbredning
- Ras, skred och lavin
- Översvämning
- Havsnivåhöjning

Vilket/vilka myndighetsmål som angavs i fråga 2.2 kopplar anpassningsbehovet till?

- Det övergripande målet till 2027 för arbetet med klimatanpassning är att arbetet ska vara integrerat i hela Sjöfartsverket. Verket ska arbeta för att på ett tidigt stadie identifiera myndighetens klimat- och sårbarhetsrisker samt förebygga riskerna genom ett proaktivt arbetssätt.

Inom vilken/vilka sektorer finns anpassningsbehovet?

- Byggnader
- Fysisk planering
- Transport

Vilka aktörer behöver agera för att anpassningsbehovet ska mötas?

Myndigheten har egen rådighet

Rör anpassningsbehovet påtagligt andra nationella och internationella mål?

Nej

4.2. Vilka åtgärder är mest angelägna att arbeta med för er myndighet?

Åtgärd

Att få rutiner och processer på plats för att kunna jobba systematiskt och proaktivt med klimatanpassning.

Vilken/vilka klimatrelaterade faror som angavs i fråga 1.4 möter åtgärden?

- Havsnivåhöjning
- Översvämning
- Ras, skred och lavin
- Havsisens utbredning

Vilken/vilka myndighetsmål som angavs i fråga 2.2 ska åtgärden bidra till?

- Det övergripande målet till 2027 för arbetet med klimatanpassning är att arbetet ska vara integrerat i hela Sjöfartsverket. Verket ska arbeta för att på ett tidigt stadie identifiera myndighetens klimat- och sårbarhetsrisker samt förebygga riskerna genom ett proaktivt arbetssätt.

Vilken/vilka anpassningsbehov som angavs i 4.1 bidrar åtgärden till?

- Sjöfartsverkets anpassningsåtgärder syftar till att ta fram verktyg och arbetsprocesser för att i det dagliga arbetet löpande kunna identifiera klimatanpassningsbehov och åtgärder.

Inom vilken sektor ska åtgärden genomföras?

- Transport
- Byggnader
- Fysisk planering

Vilken typ av åtgärd är det?

Styrande/organisatorisk

Hur långt har åtgärden kommit?

Påbörjad

När förväntas åtgärden vara klar?

Olika åtaganden inom åtgärden planeras ta olika lång tid men allt ska finnas på plats senast 2027.

5. Övrigt

5.1. Har ni integrerat klimatanpassning i relevanta processer?

Ja

Inom de verksamhetsområden där ett behov av åtgärder identifierats för år 2023, har aktiviteter funnits i respektive verksamhetsplanering.

5.2. Hur har hänsyn till klimatanpassning tagits i myndighetens upphandlingar?

- Myndigheten har påbörjat arbetet med att integrera klimatanpassning i de interna upphandlingsrutinerna.
- Myndigheten följer upp klimatanpassade upphandlingar till exempel genom en årlig sammanställning från upphandlingsfunktionen.

5.3. Har aktörer utanför myndigheten involverats i arbetet med klimatanpassning?

- Ja, inom Sverige

Trafikverket, genom infrastrukturprojektet gällande nya slussar i Trollhättan. Sjöfartsverket har en aktivitet gällande att frågan ska lyftas inom projektet.

5.4. Vilka behov har ni identifierat för att klimatanpassningsarbetet i er sektor eller ert län ska förbättras?

- Ytterligare ekonomiska resurser

När arbetet kommit längre är det troligt att ytterligare ekonomiska resurser kommer krävas.

5.5. Vilka behov har ni identifierat för att klimatanpassningsarbetet inom er myndighet ska förbättras?

- Ytterligare personella resurser

Ytterligare personella resurser skulle innebära att arbetet med identifiering av klimatanpassningsbehov skulle gå snabbare. I dagsläget saknas en helhetsbild av vilken infrastruktur som kan komma att skadas av klimatförändringarna (inventering är påbörjad, men tar tid).

- Ytterligare ekonomiska resurser

När inventering av känslig infrastruktur för klimatförändringar identifierats kommer troligtvis ytterligare ekonomiska resurser krävas för att klimatsäkra dessa.

- Ytterligare kunskapsunderlag

Sjöfartsverket skulle behöva mer information om på vilket sätt vindförhållanden kan komma att ändras i framtiden, då det kan innebära stor påverkan på såväl sjöfarten som Sjöfartsverkets verksamhet.